

אנה פראוק

(המשך מעמוד 7)

מתוך הערפל דובר שחצתה את הנהר העצום. ישבו ודיברנו על ד"ר ישראל קסטנר. מארחי היה ד"ר הורסט מאנקה, גבר בכך 40, העורך המדיני של השבועון דר שפיגל. לפני כמה ימים בלבד ראיין השבועון את קורט בכר, הנמצא עתה בעיר ברמן. השחינו את רשמינו על הפרשה הסתומה.

לגבי הגרמנים, הפרט המעניין בכל פרשת קסטנר הוא הצד הכספי. בסוף המלחמה נעלמה באופן מסתורי רכבת גרמנית, שנשאה את אוצרות יהודי הונגריה. את הגרמנים מעניין מאד מי שדד את הרכוש הזה, ואין להם ספק שזה קשור איך שהוא לפרשת קסטנר. לדברי מאנקה, יכול היה להיות שקצין ס.ס. גבוה לא עסק אישית בהשמדת יהודים. בכר היה איש עשיר גם לפני המלחמה, ומתקבל על הדעת שהיה מעין קצין תשלומים או אפסנאות של ממלכת הס.ס. המסועפת. השאלה היא רק: מדוע הציל אותו קסטנר?

יכול להיות רק שני הסברים. יכול היה להיות שקסטנר הציל את בכר מפני שהיה שותפו בפרשות אפלות. ויכול היה להיות שהוא הציל את בכר מפני שבכר באמת עזר להציל יהודים. אולם קצין גבוה של הס.ס., שעזר להציל יהודים, מוכרח היה להיות קדוש, כי כל פעולה כזאת היתה בהכרח מסכנת את חייו בימים הטורפים ה' המ, בהם הוציא היטלר להורג אנשים שעשו פ' חות.

כך הגענו לנקודה ה' מכרעת: מיהו בכר? האם הוא נראה כאישיות מר' סרית עליונה, קדוש ה' מוכן לסכן את חייו לה' צלת יהודים? או שהוא מעורר רושם הפוך?

לרוע המול, אין בכר נראה כקדוש כלל וכלל. להיפך, הוא גבר חלק כצלופה, ערמומי וזהיר, שאינו פותח את פיו, גם באונו עתונאים גרמניים, אלא בנוכחות סרקליטו. בחוץ היה קול צר סריהערפל של הדוברות. במסבאה ישבו כמה ספי' גים קשישים ושיחקו ב' שקט מישחקקלפים גר' מגי בשם סקאט. הנחנו לד"ר קסטנר ודיברנו על גרמניה. ככל הגרמנים המשכילים, דיבר מאנקה על הפלא הכלכלי של התקומה הגרמנית, ועל הריקנות התרבותית ה' נוראה. לדעתו, גרם לה גירוש היהודים.

„אי אפשר לתאר את התרבות הגרמנית בין שתי מלחמות העולם בלי היהודים. הם תפסו מקום מרכזי בספרות, בתיאטרון ובעתונות. כאשר גירש אותם היטלר, הוא יצר חור שאי אפשר למלא אותו...“

★ ★ ★

„העולם הזה“ הגרמני

יידנו במכוניתו של מאנקה בעיר. היא יפה יותר מרוב ערי גרמניה. במרכזה שני אנשים גדולים, האלסטר הגדול והקטן, הנותנים לה צביון מיוחד. למראית עין נראית העיר מתקדמת יותר מרוב ערי גרמניה. יש צביון מערבי כלשהו והנשים לבושות בצורה יותר מודרנית. אולם מתחת לקליפה החיצונית הזאת, גם האמבורג היא עיר שמרנית, עמוסת-מסורת, שקשריה עם העולם הרחב הם מסחריים בלבד. זוהי שמרנות גרמנית, חסרת-חן ובלתי-סימפאטית.

בדרך סיפר לי מאנקה על עצמו. במלחמה שרת כמפקד טאנק ונפצע בחזית המזרח, ואחרי החלמתו טופח כקצין למשרד-החוץ הגרמני. זה היה חשוד בעיני האנגלים, שהכניסוהו למחנה-שבויים חמור במיוחד אחרי הכיבוש.

קראתי במחנה מאמר על הארגון הצבאי הלאומי שלכם, נזכר, „זה היה מאמר אנגלי, והוא תיאר את השיטות האכזריות בהן השתמש האצ"ל כביכול כדי להטיל את מרותו על אנשיו. חשבתי לעצמי: מוזר, אלה בדיוק השיטות שהאנגלים משתמשים בהן נגדנו...“ הוא לקח אותי לקלוב „אדווינס“, מעין באר שמרני ושקט במיוחד, בקרבת האלסטר הקטן. דיברנו על שבוענו.

דר שפיגל דומה בצורה מפליאה להעולם הזה. הדבר אינו מצטמצם בצורה החיצונית, בשיטת המדורים ובסגנון הכתיבה, שהם כמעט זהים בשני העתונים. יש דמיון מוזר גם במעמדם הציבורי.

עורך דר שפיגל הוא רודולף אוגשטיין, גבר בן 35. בסוף המלחמה היה קצין-תותחנים. האנגלים יסדו בערותו שבועון, אך הסתלקו מן המפעל והשאירוהו בידי. אוגשטיין ערך את הש' בווען בסגנון הטיים האמריקאי והכניס רוח חדשה לעתונות הגרמנית, שהיא ברובה גרועה ומשעממת, בדיוק כמו העתונות היומית בישראל, שהיא עשויה לפי המתכונת הגרמנית.

דר שפיגל חשף פרשות של שחיתות, גילה את כל הסודות שמאחורי פעולות הממשלה, והתנגש כמוכר פנים אל פנים עם ביגי הגרמני, קונראד אדוואר. הוא היה מעורב במשפט סנסציוני, שהכה גלים במדינה, וכמו העולם הזה שימש נושא לויכוח גרש בכנסת הגרמנית. אך מכיון שגרמניה היא גרמניה, איש לא זרק פצצות למערכתו, ואיש לא היכה עדיין את אוגשטיין.

בינתיים הגיעה תפוצת השבועון לרבע מיליון, שהיא פחות (באופן יחסי לגודל האוכלוסיה) מתפוצת העולם הזה. מנהיגי המפלגות שונאים אותו, אולם נאלצו להשלים עם קיומו. דר שפיגל הוא עתה אחד משניים-שלושה הכוחות העתונאיים החשובים בגרמניה, ואין עתון שחוששים מפניו יותר.

עד כה הופיעו על שערינו מארסין בובר, משה שרת ומשה דיין. עתה הוא מתכוון להקדיש כתבת-שער גם לגולדה מאיר. מדוע? בניגוד לטיים האמריקאי, אין לו קוראים יהודיים. אולם גם הוא מרגיש כנראה, איך שהוא, שעליו להחזיר איזה חוב.

נפרדתי ממאנקה בחצות, אחרי שיחה שנמשכה שמונה שעות, בה הוביל אותי בכל רחבי עיר-הנמל העתיקה ואירח אותי בחצי תריסר מקומות, ביניהם מסעדה סינית אמיתית. כמה פעמים טילפן לאשתו, להתנצל על אי-בואו הביתה. כשעליתי לבית-המלון, תמהתי אם היה עושה זאת גם בשביל אורח וחבר-למקצוע מאורגוואי או פורטוגלי.

הסתכלתי בנגות האמבורג, העיר בה חיו פעם אצילים יהודיים שנמנו עם יועצי הקיסר, זו העיר שאין בה יהודים כיום.

אנו צועדים לאפריקה...

מוצרי „סוליאתן“ הגיעו לאפריקה, גם באותה יבשת השופעת בקר ושלחים. מחפשים בידוד עדיף לכף הרגל. סול- יות ועקבים „סוליאתן“ מותאמים לכל אקלים ולכל נעל, לנעל עבודה ול- סנדל קל.

בקנותק נסליק סמור ס - סוליאתן חכק 3x

תערוכת הנשק 1957

ראשון לציון (הצטלבות בית-דגון)

שלל מערכת ס'ני

כולל טנקים, תותחים ונשק פדאין

מטוס הקרב הרוסי „מיג“ - מטוס אמון רוסי

חימוש צה"ל

כולל נשק חדיש וכבד

תערוכת חיל האויר

ההיסטוריה האוירית של המדינה - מ„הסרימוס“ ועד „למיסטר“, מטוסי בוכנה וסילון.

התעשייה הצבאית של ישראל

נשק - פצצות - באוקות - תחמושת - הדגמת ייצור נשק במקום.

התערוכה הצבאית הגדולה בתולדות המדינה